

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики
та комунальних послуг
30.09.2015 № 2494

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
06 листопада 2015 р.
за № 1379/27824

КОДЕКС газорозподільних систем

VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу

6. Порядок розрахунків за договором розподілу природного газу

1. Розрахунки споживача за послугу розподілу природного газу, що надається Оператором ГРМ за договором розподілу природного газу, здійснюються виходячи з величини річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача та оплачуються споживачем рівномірними частками протягом календарного року.

Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача на тариф, встановлений Регулятором для відповідного Оператора ГРМ із розрахунку місячної вартості одного кубічного метра замовленої потужності.

2. Річна замовлена потужність (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу, крім випадків, передбачених цією главою.

Розмір величини річної замовленої потужності для споживача, що не є побутовим, визначається Оператором ГРМ виходячи з наявних об'єктів, зазначених у заяві-приєднанні, що є додатком до договору розподілу природного газу.

За наявності порушень побутовим споживачем, визначених главою 2 розділу XI цього Кодексу, крім пункту 3 глави 2 розділу XI цього Кодексу, до розрахунку річної замовленої потужності (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача за період такого порушення включаються обсяги на рівні планових об'ємів споживання, що розраховуються виходячи з групи споживання побутового споживача відповідно до додатка 1 до цього Кодексу.

З 01 січня 2021 року річна замовлена потужність об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу, але не може бути меншою за:

- 39 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується тільки для приготування їжі;
- 126 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі;
- 314 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення, або об'єкта споживача, що не є побутовим.

Для цілей визначення мінімального розміру річної замовленої потужності побутових споживачів відповідно до цього пункту Оператор ГРМ не враховує опломбоване газове обладнання. При цьому, якщо газопостачання на весь об'єкт побутового споживача припинено, мінімальний розмір річної замовленої потужності об'єкта побутового споживача визначається на рівні 39 куб.м.

З 1 числа місяця, в якому здійснено опломбування/розпломбування газового обладнання/припинення газопостачання об'єкта споживача Оператор ГРМ змінює мінімальний розмір річної замовленої потужності відповідно до цього пункту без перерахунку попередніх періодів. При цьому, якщо після опломбування газового обладнання/об'єкта споживача Оператором ГРМ виявлено несанкціоноване відновлення газоспоживання, мінімальний розмір річної замовленої потужності визначається на рівні, встановленому до опломбування та перераховується за всі попередні періоди, але не більше, ніж за три роки. Такий перерахунок здійснюється з дня опломбування, а у разі проведення перевірки відключеного стану - з дня такої перевірки за умови наявності відповідного акта.

Оператор ГРМ зобов'язаний до 12 жовтня щорічно за підсумками газового року проінформувати споживача про фактичний обсяг споживання природного газу всіма об'єктами споживача за попередній газовий рік та одночасно повідомити його, що зазначений обсяг споживання газу за замовчуванням споживача буде визначений як розмір річної замовленої потужності споживача на наступний календарний рік. У такому повідомленні Оператор ГРМ одночасно має зазначити про: величину річної замовленої потужності на поточний календарний рік; величину потужності, яка розрахована для щомісячної оплати споживачем у поточному календарному році; величину потужності, яка розрахована для щомісячної оплати споживачем у наступному календарному році; покази лічильника природного газу/інші дані, за якими було сформовано (станом на 30 вересня поточного року) розмір річної замовленої потужності (за замовчуванням) на наступний календарний рік (для побутових споживачів).

Така інформація надається споживачеві шляхом розміщення її у платіжних документах (для побутових споживачів), особистих кабінетах споживача (за наявності), актах приймання-передачі природного газу (для споживачів, що не є побутовими).

Споживач, що не є побутовим, має право не пізніше ніж до 20 жовтня календарного року, що передує розрахунковому (крім замовлення потужності на 2020 рік, яке здійснюється до 01 листопада), подати Оператору ГРМ уточнену заявку на величину річної замовленої потужності сумарно по всіх його об'єктах з розбивкою по кожному об'єкту в газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на розрахунковий календарний рік. У такому разі, якщо фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року) буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність сумарно по всіх його об'єктах, величина перевищення має бути сплачена споживачем за півторакратною вартістю тарифу на розподіл природного газу на користь Оператора ГРМ відповідно до договору розподілу природного газу.

Фактичний обсяг використання потужності визначається виходячи із фактичного обсягу споживання природного газу наростаючим підсумком протягом відповідного календарного року.

У випадку якщо річна замовлена потужність (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, нарахування Оператором ГРМ вартості перевищення замовленої потужності не здійснюється.

На період до кінця 2019 року Оператор ГРМ визначає річну замовлену потужність об'єкта споживача виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за період з 01 жовтня 2018 року по 30 вересня 2019 року.

3. У разі здійснення споживачем, що не є побутовим, замовлення річної потужності відповідно до абзацу дванадцятого пункту 2 або абзацу другого пункту 5 цієї глави споживач, що не є побутовим, має право одноразово з 10 липня по 15 вересня розрахункового календарного року подати Оператору ГРМ заявку на уточнення (збільшення/зменшення) величини замовленої річної потужності сумарно по всіх його об'єктах у газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на поточний календарний рік, з урахуванням положень пункту 5 цієї глави.

У такому випадку Оператор ГРМ здійснює перерахунок місячної вартості послуги розподілу природного газу відповідно до пункту 1 цієї глави за весь календарний рік.

Заявки на коригування, подані раніше/пізніше встановленого терміну, Оператором ГРМ не розглядаються та вважаються не поданими споживачем.

При зменшенні величини замовленої річної потужності переплата, яка утворилася внаслідок перерахунку вартості послуг з розподілу природного газу за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення величини замовленої річної потужності (включно), з урахуванням тарифів на розподіл природного газу відповідних періодів зараховується Оператором ГРМ у рахунок майбутніх платежів споживача, що не є побутовим, або на письмову вимогу цього споживача протягом 10 робочих днів з дня отримання вимоги грошові кошти повертаються споживачу. Перерахунок вартості послуги з розподілу природного газу за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення (зменшення) величини замовленої річної потужності, відображається у періоді нарахування за послуги розподілу природного газу поточного календарного місяця.

Уточнена зменшена замовлена величина річної потужності не може бути менша за фактичний обсяг розподілу природного газу протягом звітного календарного року станом на 01 число місяця, у якому відбувається уточнення.

При збільшенні величини замовленої річної потужності різниця вартості послуги розподілу природного газу, яка утворилася внаслідок перерахунку вартості такої послуги за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення величини замовленої річної потужності (включно), оплачується споживачем, що не є побутовим, за тарифами на розподіл природного газу відповідних періодів протягом 10 робочих днів з дня виставлення Оператором ГРМ рахунку та включається в нарахування за послуги розподілу природного газу поточного календарного місяця.

Вартість перевищення замовленої річної потужності споживачем, що не є побутовим, не перераховується Оператором ГРМ споживачу після коригування замовленої потужності. При цьому величина перевищення замовленої потужності не враховується Оператором ГРМ при обліку фактичної використаної потужності протягом року.

У випадках укладення договору розподілу природного газу у зв'язку з початком провадження господарської діяльності з розподілу природного газу на території місцезнаходження об'єкта газопостачання споживача іншим Оператором ГРМ та якщо річна замовлена потужність споживача визначалась відповідно до абзацу дванадцятого пункту 2 або абзацу другого пункту 5 цієї глави, новий Оператор ГРМ враховує обсяги використання такої потужності споживачем з початку календарного року.

4. Для нового споживача та/або його об'єкта, що має фактичний період споживання природного газу менший ніж дев'ять місяців (крім об'єктів споживачів, що не є побутовими), або за умови відсутності споживання природного газу споживачем та/або його об'єктом протягом усього попереднього газового року річна замовлена потужність споживача (його об'єкта) визначається Оператором ГРМ за замовчуванням на рівні:

- 39 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується тільки для приготування їжі;
- 126 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі;
- 314 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення, або об'єкта споживача, що не є побутовим.

Для цілей визначення мінімального розміру річної замовленої потужності побутових споживачів відповідно до цього пункту Оператор ГРМ не враховує опломбоване газове обладнання. При цьому якщо газопостачання на весь об'єкт побутового споживача припинено мінімальний розмір річної замовленої потужності об'єкта побутового споживача визначається на рівні 39 куб.м.

З 1 числа місяця, в якому здійснено опломбування/розпломбування газового обладнання/припинення газопостачання об'єкта споживача Оператор ГРМ змінює мінімальний розмір річної замовленої потужності відповідно до цього пункту без перерахунку попередніх періодів. При цьому, якщо після опломбування газового обладнання/об'єкта споживача Оператором ГРМ виявлено несанкціоноване відновлення газоспоживання, мінімальний розмір річної замовленої потужності визначається на рівні, встановленому до опломбування та перераховується за всі попередні періоди, але не більше, ніж за три роки. Такий перерахунок здійснюється з дня опломбування, а у разі проведення перевірки відключеного стану - з дня такої перевірки за умови наявності відповідного акта.

У випадку коли новий побутовий споживач уклав договір розподілу природного газу на підставі права користування на об'єкт газоспоживання, величина річної замовленої потужності визначається на рівні річної замовленої потужності (за замовчуванням) по цьому об'єкту, визначеної для попереднього споживача (за наявності в попередньому газовому році).

З моменту, коли новий побутовий споживач та/або об'єкт побутового споживача фактично споживає природний газ повні дев'ять місяців та до завершення повного календарного року споживання, величина річної замовленої потужності об'єкта споживача визначається як добуток числа 12 на фактичне середньомісячне споживання природного газу за попередні перші дев'ять місяців споживання з урахуванням вимог пункту 1 цієї глави.

За відсутності повного газового року споживання новим побутовим споживачем та/або його об'єктом (у випадку укладення договору розподілу природного газу у період жовтень - грудень) річна замовлена потужність (за замовчуванням) на третій календарний рік розраховується Оператором ГРМ виходячи із середньомісячного фактичного споживання, помноженого на 12.

5. Для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта річна замовлена потужність споживача (його об'єкта) визначається споживачем за його заявою, але не менше обсягів, визначених абзацом четвертим пункту 4 цієї глави.

Річна замовлена потужність нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта визначається за його заявою, яка визначає річну замовлену потужність окремо на перший (поточний) та другий (наступний) календарні роки. При цьому такий споживач має право одноразово подати Оператору ГРМ заяву на зміну величини річної замовленої потужності на другий (наступний) календарний рік з 01 жовтня по 20 жовтня року, що передує наступному календарному року.

За відсутності повного газового року споживання новим споживачем, що не є побутовим, та/або його об'єктом річна замовлена потужність (за замовчуванням) на третій календарний рік (у випадку укладення договору розподілу природного газу у період жовтень-грудень) розраховується Оператором ГРМ виходячи із середньомісячного фактичного споживання, помноженого на 12.

Для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта (об'єктів), у випадку якщо фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року) буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність (у тому числі змінену відповідно до абзацу другого цього пункту), до завершення повного календарного року величина перевищення має бути сплачена споживачем з коефіцієнтом 1,1 до тарифу на розподіл природного газу на користь Оператора ГРМ відповідно до договору розподілу природного газу.

Розрахунки для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта (об'єктів) здійснюються виходячи з величини замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача до кінця календарного року та оплачуються споживачем рівномірними частками. Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається шляхом множення тарифу на розподіл природного газу на співвідношення замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача до кількості місяців, які залишились до кінця календарного року, з урахуванням місяця, у якому здійснюється замовлення потужності.

Якщо по об'єкту, підключеному в установленому порядку до газорозподільної системи, укладається договір розподілу природного газу з новим споживачем, що не є побутовим, замовлена потужність по об'єкту такого споживача може визначатись за його заявою виходячи з розміру замовленої потужності попереднього споживача. У такому разі річна замовлена потужність вважається замовленою за замовчуванням.

У випадку приєднання нового об'єкта (об'єктів) споживача, що не є побутовим (за умов наявності інших об'єктів з періодом експлуатації не менше одного повного газового року), величина річної замовленої потужності та фактичне використання такої потужності визначаються по цьому об'єкту (об'єктах) споживача окремо. По інших об'єктах споживача величина річної замовленої потужності та фактичне використання такої потужності визначаються сумарно по всіх об'єктах.

6. Періодом для здійснення розрахунків за договором розподілу природного газу є календарний місяць.

7. Оплата вартості послуг за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем на підставі відповідного рахунка Оператора ГРМ на умовах договору розподілу природного газу з моменту його укладання.

Споживач, що не є побутовим, оплачує вартість замовленої річної потужності виходячи з наявних об'єктів, зазначених у заяві-приєднанні, що є додатком до договору розподілу природного газу.

Оплата здійснюється виключно грошовими коштами.

Дата оплати визначається датою, на яку були зараховані кошти на рахунок Оператора ГРМ.

8. У разі виникнення у споживача заборгованості за договором розподілу природного газу сторони (за згодою Оператора ГРМ) можуть укласти графік погашення заборгованості, який оформлюється додатком до договору або окремим договором про реструктуризацію заборгованості.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості Оператор ГРМ має право грошові кошти, отримані від споживача в поточному розрахунковому періоді, зарахувати в рахунок погашення існуючої заборгованості споживача відповідно до черговості її виникнення.

Укладення сторонами та дотримання споживачем узгодженого графіка погашення заборгованості не звільняє споживача від виконання зобов'язань за договором.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості або його недотримання чи неоплати поточних платежів Оператор ГРМ має право у порядку, визначеному цим Кодексом та договором розподілу природного газу, припинити або обмежити розподіл (споживання) природного газу ГРМ на об'єкти споживача до повного погашення заборгованості.

9. Припинення або обмеження розподілу (споживання) природного газу не звільняє споживача від зобов'язання оплати вартості послуг за договором розподілу природного газу, крім випадків, передбачених цим пунктом, у тому числі розірвання цього договору або внесення змін до заяви-приєднання, що є додатком до договору розподілу природного газу, та вилучення об'єкта споживача.

У разі розірвання договору розподілу природного газу або вилучення об'єкта споживача із заяви-приєднання оплата вартості послуги за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем з урахуванням повного календарного місяця, у якому сталося розірвання договору або вилучено об'єкт із заяви-приєднання. У цих випадках Оператор ГРМ коригує дані технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) на відповідній ГРП згідно з вимогами розділу VII цього Кодексу.

Якщо на дату розірвання договору розподілу природного газу або вилучення об'єкта споживача із заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу фактичний обсяг споживання сумарно по всіх об'єктах цього споживача або об'єкту, який було вилучено із заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу, буде перевищувати оплачену річну замовлену потужність поточного календарного року з урахуванням місяця, у якому розірваний договір або вилучений об'єкт із заяви-приєднання, споживач зобов'язаний у десятиденний строк з дня виставлення рахунку сплатити Оператору ГРМ різницю між вартістю фактично використаної потужності та вартістю оплаченої річної замовленої потужності. При цьому за наявності двох і більше об'єктів споживача величина оплаченої вартості річної потужності по об'єкту визначається пропорційно розміру річної замовленої потужності такого об'єкта до загального розміру річної замовленої потужності цього споживача. Положення цього абзацу не поширюються на споживачів, річна замовлена потужність яких визначалась Оператором ГРМ за замовчуванням та на випадки укладення договору розподілу природного газу

у зв'язку з початком провадження господарської діяльності з розподілу природного газу на території місцезнаходження об'єкта газопостачання споживача іншим Оператором ГРМ.

Якщо припинення або обмеження розподілу природного газу здійснюється за ініціативи Оператора ГРМ у випадках, передбачених пунктом 3.17 глави 3 розділу V Правил безпеки систем газопостачання, нарахування вартості послуги за договором розподілу природного газу не здійснюється. При цьому місячна вартість послуг розподілу зменшується з урахуванням кількості днів припинення (обмеження) розподілу природного газу. Таке припинення (обмеження) та відновлення розподілу природного газу споживачу здійснюється за рахунок Оператора ГРМ.

10. Надання Оператором ГРМ послуги споживачу, що не є побутовим, за договором розподілу природного газу підтверджується підписаним між ними актом наданих послуг.

Оператор ГРМ до п'ятого числа місяця, наступного за звітним, надсилає споживачу два примірники оригіналу акта наданих послуг за звітний період, підписані уповноваженим представником Оператором ГРМ.

Споживач протягом двох днів з дня одержання акта наданих послуг зобов'язаний повернути Оператору ГРМ один примірник оригіналу акта, підписаний уповноваженим представником споживача, або надати в письмовій формі мотивовану відмову від підписання акта наданих послуг. У випадку відмови від підписання акта наданих послуг розбіжності підлягають урегулюванню в порядку, встановленому законодавством.

До вирішення спірних питань сума до сплати за надані послуги з розподілу природного газу ГРМ устанавлюється відповідно до даних Оператора ГРМ.